

UNA REVISIÓ DE LA
GRAMÀTICA ACTUAL
I LES LLEIS

Joan Abril
Español

Filòleg

De set en set

Lluís
Falgàs

¿Llengua mordassa?

Recordo que en la famosa lliçó magistral de Joan Solà a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona, el 17 de juny del 2010, el nostre savi de la llengua descrivia, sempre amb aquella passió dels grans mestres, l'ús sistemàtic i estàndard de la manca de caiguda de la preposició de règim seguit d'un *que* conjuntiu, és a dir, "estem acostumats a que la corrupció política sigui el pa de cada dia", en lloc de la solució prescriptiva i fixada per la normativa "estem acostumats que la corrupció...". La introducció de l'article d'avui ens farà pensar també, salvant les distàncies metafòriques, en la relació de la llei mordassa i les xarxes socials. M'explico: aviat farà dos mesos que va entrar en vigor la llei de seguretat ciutadana —que probablement s'hauria d'anomenar llei de seguretat governamental perquè protegeix el govern més que no pas els ciutadans—, una nova norma que, disfressada de bones intencions en pro d'aquesta "seguretat", pretén anul·lar el dret de protesta, sobretot els darrers temps, que han irromput amb una força espectacular en les diverses xarxes socials. Fixeu-vos, doncs, en el símil de llei i xarxes socials, és a dir, la llei tipifica una sèrie de sancions, també davant les imparables protestes des de Twitter, Facebook o Instagram, per exemple.

DES DEL MÓN DE LA LLENGUA, la normativa gramatical regula un fenomen sintàctic que actualment i en l'ús estàndard presenta una variació difícil d'aturar: la no-caiguda de la preposició que he esmentat al principi sembla que respon a un fenomen estructural més profund i que ha de ser objecte d'estudi per part de les noves generacions de doctors i llicenciats en llengua catalana, com també la diferència entre el ser i l'estar o els complementos directes preposicionals.

HI HA, DONCS, UN CERT PARAL·LELISME figurat entre l'ús de les xarxes socials i l'ús de la llengua. La llei mordassa inclou 44 conductes, qualificades de molt greus, greus o lleus. I la normativa gramatical regula un fenomen sintàctic del qual l'ús actual, reforçat per les di-

Rabiüt

Protesto, no hi ha dret! Protesto, no hi ha dret! Protesto, no hi ha dret!

JORDI SOLER

verses varietats dialectals, sembla que difereix d'una manera prou clara. A la llei mordassa es tipifica l'organització i promoció de manifestacions a través d'internet, és a dir, qualsevol missatge a les xarxes socials que inciti a manifestar-se serà castigat; per tant, fer cap mena de crida per iniciar una manifestació sense permís té premi.

JOAN SOLÀ DEIA en un dels seus articles: "Jo tinc un principi que m'ha

Doncs bé, quan l'ús d'un fenomen és tan generalitzat, al final les regles s'han de canviar sí o sí, i és que les lleis, com les regles en gramàtica, no són pas per sempre

guiat tota la vida: fes cas de la teva intuïció, encara que els llibres no te la confirmin" (1999). Doncs bé, quan l'ús d'un fenomen és tan generalitzat, al final les regles s'han de canviar sí o sí, i és que les lleis, com les regles en gramàtica, no són pas per sempre, i, per tant, la llei mordassa no n'és pas una excepció, perquè, com diu també Solà en una altra obra seva l'any 1990: "Les llengües són com són, malgrat que no agradin a la lògica", i és que "la llengua és una convenció dialèctica, un estira-i-arronsa complex, curiós, apassionant" (1993).

SI CERTS FENÒMENS SINÀCTICS generals d'una llengua reclamen una revisió de la gramàtica actual, un ús paefic de les xarxes socials no ha de ser motiu perquè s'aprovi una llei que prohibeixi un dret tan bàsic emparant-se, a més, en la "seguretat" ciutadana —raonament com a mínim sarcàstic—. I quan una societat mira cap al futur, la llengua n'ha de ser un fidel mirall, i no pas una mordassa.

Pla Renove

Hi haurà la meitat de cares noves al Parlament després del 27-S. Un fet positiu en un país que la llei electoral no obliga que hi hagi limitació de mandats. De sempre ha estat fàcil amb el suport dels aparells dels partits eternitzar-se en els escons dels Parlaments. Ara, els partits no han deixat d'existir on s'han inclòs més cares noves que s'hauran d'adaptar i disciplinar davant del caducat i poc flexible reglament del Parlament de Catalunya. Cal tenir present que el Parlament és un reflex de la societat, on hi ha de tot: savis, mediocres, treballadors, ganduls, honestos, deshonestos, etc. Molt s'ha parlat i debatut sobre la idoneïtat que als Parlaments s'hi hagin de presentar persones de reconeguda trajectòria professional, quan de ben segur és molt més aprofitat per la societat que un bon metge pugui investigar, operar, passar consulta... Que un bon empresari faci funcionar empreses o que un jutge dicti bé les seves sentències en comptes d'estar-se assegut al Parlament per donar el seu punt de vista. Al Parlament no hi calen persones que sàpiguen molt i molt de temes concrets. Altra cosa és en el govern i en els llocs executius on cal que els personatges que són al capdavant d'un departament o d'una conselleria tinguin llum pròpia, experiència i tècnica amb la matèria per fer funcionar i administrar el pressupost que els ha estat assignat. El desig que voldria de perfil d'un parlamentari hauria de ser el d'un ciutadà honest i sobretot amb visió de futur davant de tots els temes que s'aborden en un Parlament, i lògicament persones que en el seu àmbit privat —joves i d'edat— hagin demostrat ser honestos en les seves tasques professionals.

El *pla Renove* ens aportarà personatges com ara Lluís Llach. Labordeta va tenir els seus minuts de glòria al Congrés. Cantava pels passadissos un clàssic del seu repertori: *A veces me pregunto qué hago yo aquí...* Gilberto Gil va demanar a Lula fer mig any de cantant i mig any de ministre, i Semprún va dir a Felipe González: "A partir de les cinc, llegeixo i escric." Aquests i d'altres eren personatges que també reflecteixen una part de la societat amb dret a escoltar...

EN
SÍSIF

Jordi
Soler

